

Reeds op het einde van het jaar 1797 had Tollens Voltaire's dood van Cesar vertaald, maar hij had dit laten liggen om Sebille's navolging. Doch «ontwarende dat deze dichter Voltaire slechts van verre had gevolgd, vele gedachten had weggelaten, vele andere had geplaatst», veranderde hij weder van besluit, en zond den 24 November 1800 zijn stuk ter perse. De loftuitingen, welke hij wegens deze navolging ontving, deden hem besluiten om van tijd tot tijd de nog onvertaalde tooneelstukken van dien dichter over te brengen in onze taal, en eerst hierna, verscheen eene «proeve van eigen vinding»: *Blinval en Emelia*, of *het Loon der Edelmoedigheid*; tooneelspel in één Bedryf.

Om dezen tijd had hij leeren kennen Gerbranda Catharina Rivier, dochter van den acteur en tooneelschrijver Simon Rivier en den 12 November 1780 in de Groote Kerk te Rotterdam gedoopt. Het was haren vader, gelijk het geheele Rotterdamsche tooneelgezelschap, waartoe hij behoord had, niet voorspoedig gegaan. Na de ontbinding van dat gezelschap, in 1787, zwierf hij eenigen tijd rond, te vergeefs elders een emplooi zoekende. De laatste jaren der vorige eeuw waren voor tooneelvertooningen en tooneelgezelschappen niet gunstig, althans te Rotterdam.

Of de twintigjarige Gerbranda ook de tooneelspeelkunst beoefende? Of zij behoorde tot het gezelschap, waarmede W. Bingley in den winter van 1800 eenige voorstellingen in den Rotterdamschen schouwburg gaf? Het is waarschijnlijk, maar zeker is het niet. Bij de laatste voorstelling, ten voordeele der gezamenlijke Tooneelisten werd, behalve het tooneelspel «De Struikroovers van Kalabrien of de onveilige wildernis», vertoond «De Schoenmaker van Damascus, vrolijk Tooneelspel, versierd met een fraai Turksch Muzijk, in drie bedrijven, naar het Fransch van Pigault le Brun, door H. Tollens Czn.». Wie weet of Gerbranda daarin niet zijn hart veroverde.